

TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Szociológia és Szociálismunkás-képző Kar
1.3 Intézet	Magyar Szociológia és Szociálismunkás-képző Intézet
1.4 Szakterület	Szociológia
1.5 Képzési szint	BA
1.6 Szak / Képesítés	Szociológia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Kutatásmódszertan I. A kutatás alapjai						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Csata Zsombor, egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Csata Zsombor, egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	I	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					32
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					36
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					16
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					4
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	102				
3.8 A félév össz-óraszama	175				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	nincs
4.2 Kompetenciabeli	nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Számítógéppel és vetítővel felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Számítógéppel és vetítővel felszerelt előadóterem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	C1. Szociológiai kutatások megtervezése és kivitelezése (adatgyűjtés, feldolgozás) szervezetekben és közösségek körében, kultúra- és piackutatás stb. C2 Adatállományok és adatrendszerek kezelése C3. Társadalmi/szociológiai problémák diagnózisa, közpolitikák elemzése és alkalmazása
Transzverzális kompetenciák	1. A szakmai szabályoknak és normáknak megfelelő, alapos, hatékony, pontos és az eredményekkel szemben vállalt személyes felelősségre alapuló munkastratégia 2. Csoportszerepekkel és felelősségi körökkel való azonosulás a munkacsoporton belül, valamint a megfelelő kapcsolatok és hatékony munka elősegítése 3. Az információs források és kommunikációs erőforrások hatékony használata (internetes erőforrások, speciális szoftver-alkalmazások, adatbázisok, online kurzusok stb) magyar és idegen nyelven egyaránt

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A tantárgy célja az, hogy a hallgatók megismerjék a társadalomkutatás logikáját és betekintést nyerjenek a fontosabb módszerek használatába. Fontos továbbá a szaktudományhoz kapcsolható sajátos fogalomrendszer pontos, helyes és magabiztos használata, az elmélet és a módszer közötti sajátos viszonyrendszer helyes megítélése, a különféle eljárásokkal szembeni objektív viszonyulásmód kialakítása.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A tantárgy célja, hogy annak befejezése után a hallgató: <ul style="list-style-type: none"> • fel tudjon ismerni egy társadalmi problémát és képes legyen azt kutatási kérdéssé alakítani • felismerje a kutatástervezés különféle módozatainak előnyeit és korlátait, képes legyen kritikusan értékelni a különféle alternatív kutatási irányokat, kiválasztani illetve kialakítani a sajátos problémahelyzetnek megfelelőt • tudjon ennek megfelelően egy kivitelezhető kutatási tervet készíteni • tisztában kell legyen a különféle információforrások hasznosíthatóságával és ismernie kell azokat az eszközöket, amivel ezek összegyűjthetők • alapszintű jártasságot szerezzen kérdőíves vizsgálatok, az interjúzás, a fókuszcsoportok, a megfigyelés és a kísérleti eljárások módszertanában • megértse az említett módszertani eljárások erősségeit és gyengéit és ennek megfelelően tudja adekvát módon használni

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: a szociológiai kutatás sajátosságai, elmélet és kutatás viszonya, indukció, dedukció, oksági viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás • példákon keresztül történő szemléltetés 	1 előadás
2. Módszercsaládok: Kvantitatív és kvalitatív kutatások. A kutatás típusai: felderítő, leíró, magyarázó	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás • példákon keresztül történő szemléltetés 	1 előadás
3. A kutatás tervezésének módszertana I. – a kutatási terv lépései, a kutatási probléma megfogalmazása	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás 	1 előadás

	<ul style="list-style-type: none"> • példákon keresztül történő szemléltetés 	
4. A kutatás tervezésének módszertana II. - konceptualizálás, operacionalizálás	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás • példákon keresztül történő szemléltetés 	1 előadás
5. Kérdőíves kutatások – mérés technikai problémák – érvényesség és megbízhatóság	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás • példákon keresztül történő szemléltetés 	1 előadás
6. Kérdőíves kutatások – érvényességi problémák – a kérdőívszerkesztés	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás • példákon keresztül történő szemléltetés 	1 előadás
7. Kérdőíves kutatások – megbízhatósági problémák – a mintavétel	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás • példákon keresztül történő szemléltetés 	1 előadás
8. A kérdőíves kutatás lebonyolítása – gyakorlati tudnivalók	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás • példákon keresztül történő szemléltetés 	1 előadás
9. Parciális vizsga	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás • példákon keresztül történő szemléltetés 	1 előadás
10. A kísérlet	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás • példákon keresztül történő szemléltetés 	1 előadás
11. Kvalitatív terepkutatások – Megfigyelés, interjú	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás • példákon keresztül történő szemléltetés 	1 előadás
12. A fókuszcsoport	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás • példákon keresztül történő szemléltetés 	1 előadás
13. Tartalomelemzés	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás • példákon keresztül történő szemléltetés 	1 előadás
14. Ismétlés, szintézis	<ul style="list-style-type: none"> • előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás 	1 előadás

	<ul style="list-style-type: none"> • példákon keresztül történő szemléltetés 	
Könyvészet <ol style="list-style-type: none"> 1. Andorka Rudolf (1995) Homo socio-oeconomicus. A közgazdaságtan és a szociológia társadalmi és emberképe Budapest: Akadémiai Kiadó 2. Babbie Earl (1997): A társadalomtudományi kutatás módszertana. Balassi Kiadó, Budapest. 3. Heltai Erzsébet - Tarjányi József (1999): A szociológiai interjú készítése. Tárki, Budapest. 4. Héra László – Ligeti György (2006): Módszertan. Osiris Kiadó, Budapest. 5. Kitzinger, Jenny (2004): Bevezetés a fókuszcsoporthoz vizsgálatba. In. Letenyei László (szerk) Településkutatás Szöveggyűjtemény. L'Harmattan Kiadó, Budapest 6. Letenyei László (2004): Településkutatás. L'Harmattan Kiadó, Budapest 7. Magyar Tivadar (2005): Adatfelvételi módszerek a társadalomkutatásban, Kolozsvári Egyetemi Kiadó. 8. Rudas Tamás (1998): Hogyan olvassunk közvélemény-kutatásokat? Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest. 		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: a szociológiai kutatás sajátosságai, elmélet és kutatás viszonya, indukció, dedukció, oksági viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléltetés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium
2. Módszercsaládok: Kvantitatív és kvalitatív kutatások. A kutatás típusai: felderítő, leíró, magyarázó	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléltetés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium
3. A kutatás tervezésének módszertana I. – a kutatási terv lépései, a kutatási probléma megfogalmazása	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléltetés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium
4. A kutatás tervezésének módszertana II. - konceptualizálás, operacionalizálás	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléltetés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium
5. Kérdőíves kutatások – mérés technikai problémák – érvényesség és megbízhatóság	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléltetés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium
6. Kérdőíves kutatások – érvényességi problémák – a kérdőívszerkesztés	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléltetés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium
7. Kérdőíves kutatások – megbízhatósági problémák – a mintavétel	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés 	1 szeminárium

	<ul style="list-style-type: none"> • magyarázat • szemléletés • csoportmunka • komparatív elemzés 	
8. A kérdőíves kutatás lebonyolítása – gyakorlati tudnivalók	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléletés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium
9. Parciális vizsga	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléletés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium
10. A kísérlet	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléletés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium
11. Kvalitatív terepkutatások – Megfigyelés, interjú	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléletés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium
12. A fókuszcsoport	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléletés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium
13. Tartalomelemzés	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléletés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium
14. Ismétlés, szintézis	<ul style="list-style-type: none"> • bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléletés • csoportmunka • komparatív elemzés 	1 szeminárium

Könyvészet

1. Babbie, Earl, (1995) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata (Practica cercetarii in stiintele sociale) Budapest: Balasi Kiadó
2. Barrat, David; Cole, Tony (1991) Sociology Projects. A students` guide. London: Routledge
3. Crabtree, B. F., Miller, W. L. (1992) „Primary care research. A multimethod typology and qualitative roadmap” in ua. (szerk) Doing Qualitative Research 3. kötet London: Sage Publications
4. Dane, Francis, C. (1990) Research Methods Pacific Grove, California: Brooks/Cole
5. Denzin N.K., Lincoln Y. S. (szerk.) (1994) Handbook of Qualitative Research London: Sage

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A képzés tartalma összhangban van a magas presztízsű nyugati egyetemek képzési kínálatával
- A munkáltatókkal és az alumni diákokkal végzett vizsgálatok azt mutatják, hogy a bemutatott képzési curriculum struktúrája és tartalma kellően átfogó, informatív és hatékony

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.1 Előadás	<ul style="list-style-type: none"> • A megismertett fogalmak és kategóriák rendszerezési szintjének és adekvát használatának ellenőrzése • Logikai koherencia és érvelési készség • A szakterminológia megfelelő elsajátítása • Attitudinális vonatkozások: motiváció az egyéni felkészülésben 	<p>Szekvenciális (írásbeli) értékelés a félév során</p> <p>Szóbeli vizsga a félév végén</p>	<p>20%</p> <p>30%</p>
10.2 Szeminárium / Labor	<ul style="list-style-type: none"> • A szakirodalom önálló feldolgozásának a képessége • Módszerek alkalmazásában szerzett jártasság • Attitudinális vonatkozások: lelkiismeretesség, motiváció az önálló tanulásban 	<p>Szemináriumi bemutató, házi feladatok elkészítése</p> <p>A szemináriumokon való aktív részvétel</p>	<p>30%</p> <p>20%</p>

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- Az alapvető módszertani fogalmak és elméleti paradigmák ismerete és adekvát használata. Egy kutatási terv elkészítése és bemutatása a szeminárium során, ezzel kapcsolatos szakmai vita irányítása. Részvétel szemináriumok 80 százalékán.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2019. március 29.

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató dr. Veres Valér

2019.04.02.

